

ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Students' Opinions toward Learning Environment in Faculty of Education, Mahasarakham University

รพีพล อินสุพรรณ¹, จิรัฏฐิพร จำนงค์¹, สุธิดา แสนวัง¹, พีรพลย์ อ่อนสี¹, ประสาท เนืองเฉลิม²
Rapeepol Insupan¹, Jiratthitiporn Jamnong¹, Suthida Saenvang¹,
Peeradon Onsee¹, Prasart Nuangchalerm²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิต 8 สาขาได้แก่จิตวิทยา 20 คน วิทยาศาสตร์การกีฬา 20 คน คณิตศาสตร์ 30 คน วิทยาศาสตร์ทั่วไป 39 คน การศึกษาปฐมวัย 36 คน ภาษาอังกฤษ 21 คน ภาษาไทย 42 คน และเทคโนโลยีศึกษาและคอมพิวเตอร์ 32 คน รวมทั้งหมด 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวิชาการ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้, นิสิต คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Abstract

This study aimed to explore opinions of students under Faculty of education, Mahasarakham University towards learning environments. The questionnaires were completed by 240 students from 8 difference majors of study including; 20 of Psychology, 20 of Sports science, 30 of Mathematics, 39 of General sciences, 36 of Early childhood education, 21 of English, 42 of Thai, and 32 of Educational technology and computer education. Data were collected through a questionnaire on opining toward learning environments Percentage, mean, and standard deviation were employed for statistical analysis. all of The results revealed that aspects in learning environment in duding physical facilities, learning managements, administration, and peer relationships were at high level.

Keywords: learning environment, students under Faculty of Education, Mahasarakham University

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Corresponding author e-mail: prasart.n@msu.ac.th

บทนำ

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศซึ่งถือเป็นภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่จะต้องทำหน้าที่พัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นการประกอบอาชีพ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนานิสิตผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นกลไกหรือกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติในอนาคต (สุริทองศรีสะอาด, 2544) ซึ่งสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาได้เป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นในส่วนทางด้านอาคารสถานที่ ด้านวิชาการ ด้านการจัดการบริหารของสถานศึกษา และด้านกลุ่มเพื่อนที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและก่อให้เกิดการเรียนรู้เพราะสภาพแวดล้อมทุกอย่างมีอิทธิพลต่อจิตใจและพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการเรียนการสอนและการปฏิบัติหน้าที่การงานของทุกคนในสถานศึกษาช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้เกิดผลสำเร็จทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ (มาริสาธรรมมะ, 2545) ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุดควรมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นสภาวะแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวผู้เรียน ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ส่งผลต่อผู้เรียนทั้งทางบวกและทางลบ และมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียน นั่นคือ การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนไม่ได้หมายถึงเพียงแค่ อาคารสถานที่ เท่านั้นแต่สามารถแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 4 ด้านดังนี้ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมทางการเรียน สภาพแวดล้อมด้านการการ

บริหาร และสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน ซึ่งทุกๆ ด้านล้วนแต่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ต่อผู้เรียนทั้งนั้นไม่ว่าจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ มโนภาพในตนเอง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2540) หรือจะเป็นแรงจูงใจเองก็ตาม (นันทพัทธ์ โนนศรีเมือง และ อัมภาศรีพ้อคำ, 2550) ดังนั้นหน้าที่ที่สำคัญหน้าที่หนึ่งของสถานศึกษาคือการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เหมาะแก่การเรียนรู้นั่นเอง

การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะแก่การเรียนรู้ จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีสิ่งชีวิตถึงลักษณะสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ได้แก่ การถูกสุขลักษณะ ความร่มรื่น ความสวยงาม ความสะอาด ความเป็นระเบียบ ความสะดวก การจะจัดและสร้างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพอย่างไรนั้นเป็นเรื่องของแต่ละสถานศึกษาที่ต่างก็มีสภาพของปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับแนวความคิดและดุลยพินิจของบุคคลภายในสถานศึกษานั้นๆ ที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น แต่ควรอยู่ภายใต้หลักการของ “การร่วมคิด ร่วมทำ” ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความรู้สึที่ดี ความรู้สึกของการมีส่วนร่วมความรู้สึที่ดีของความเป็นเจ้าของ สิ่งแวดล้อมทางวิชาการที่ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่ดี ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนแล้วดำเนินกิจกรรมด้วยความเป็นกันเอง ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการเรียนเป็นกลุ่ม ช่วยกันคิดช่วยกันทำระหว่างผู้สอนและผู้เรียน สิ่งแวดล้อมเช่นนี้จะทำให้ทุกคนมีความสุข มีความมั่นใจและตระหนักในคุณค่าของตนเอง สิ่งแวดล้อมทางการบริหารการจัดการ สามารถสังเกตได้จากการดำเนินงานอย่างมีระบบ สถานศึกษาควรตระหนักและสร้างเสริมให้เกิดขึ้น และสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนเป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนเป็นอย่างมากการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้กลุ่มเพื่อนให้เหมาะ จึงต้องใส่ใจองค์ประกอบเหล่านี้ ซึ่งประกอบด้วย ความ

สนใจในการเรียน พฤติกรรมการเรียน และลักษณะ ส่วนตัวของเพื่อนร่วมชั้นเรียน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2533)

มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ในการรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม มหาลัยจึงจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีใน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ ในคณะศึกษาศาสตร์ และนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะแก่คณะศึกษาศาสตร์ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 240 คน จาก 8 สาขาวิชา ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายจากสาขาวิชาจิตวิทยา 20 คน วิทยาศาสตร์การกีฬา 20 คน คณิตศาสตร์ 30 คน วิทยาศาสตร์ทั่วไป 39 คน การศึกษาปฐมวัย 36 คน ภาษาอังกฤษ 21 คน ภาษาไทย 42 คน และเทคโนโลยีศึกษาและคอมพิวเตอร์ 32 คน รวมทั้งหมด 240 คนโดยมีข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามชั้นปีดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ 1	24	10.00
ชั้นปีที่ 2	81	33.75
ชั้นปีที่ 3	102	42.50
ชั้นปีที่ 4	33	13.75
ชั้นปีที่ 5	0	0
รวม	240	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 240 คน จำแนกเป็นชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 10.00 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 33.75 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 42.50 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 13.75

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่งไปที่ฝ่ายพัฒนานิสิตของคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อทำการแจกแบบสอบถามไปยังนิสิตแต่ละสาขาวิชาเพื่อตอบแบบสอบถามภายในสองสัปดาห์ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์

เพื่ออธิบายลักษณะความเป็นไปได้ของข้อมูล โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์หาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามประกอบด้วย ด้านอาคารสถานที่ ด้านวิชาการ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อให้การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ที่ข้อมูลสอดคล้องกับความเป็นจริง ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ 4 ด้าน โดยรวมและรายด้าน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1 ด้านอาคารสถานที่	3.86	0.84	มาก
2 ด้านวิชาการ	4.01	0.79	มาก
3 ด้านการบริหาร	3.97	0.74	มาก
4 ด้านกลุ่มเพื่อน	4.18	0.64	มาก
โดยรวม	4.01	0.75	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ 4 ด้าน โดยรวม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

ได้แก่ ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านวิชาการ ด้านการบริหาร และด้านอาคารสถานที่ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านของสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตารางที่ 3 สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้โดยรวมและรายชื่อ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านอาคารสถานที่	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนิสิต	4.12	0.68	มาก
ห้องเรียนมีอุณหภูมิที่พอเหมาะ	3.90	0.70	มาก
ห้องเรียนมีแสงสว่างที่เหมาะสม	4.11	0.79	มาก
ห้องน้ำมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนิสิต	3.95	0.84	มาก
มีสถานที่เล่นกีฬาที่เพียงพอต่อจำนวนนิสิต	3.20	1.14	ปานกลาง
ห้องสมุดมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการค้นคว้าหาข้อมูล	3.89	0.89	มาก
รวม	3.86	0.84	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ด้านอาคารสถานที่โดยรวม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่

ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนิสิตห้องเรียนมีแสงสว่างที่เหมาะสมและห้องน้ำมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนิสิตตามลำดับ สำหรับความคิดเห็นต่อสถานที่เล่นกีฬาที่เพียงพอต่อจำนวนนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4 สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ด้านวิชาการ โดยรวมและรายชื่อ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออกอย่างเต็มที่	4.16	0.72	มาก
นิสิตเลือกกิจกรรมการเรียนได้ตามความสามารถและความต้องการของตนเอง	3.87	0.76	มาก
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างหลากหลาย	4.00	0.79	มาก
นิสิตมีโอกาสไปเรียนรู้ภายนอกมหาวิทยาลัย	3.79	0.98	มาก
นิสิตได้เรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติงานจริง	4.12	0.80	มาก
อาจารย์สนับสนุนให้ผู้เรียนอยากค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ	4.18	0.73	มาก
ห้องเรียนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล	3.97	0.76	มาก
รวม	4.01	0.79	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ด้านวิชาการ โดยรวม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่า

เฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ อาจารย์สนับสนุนให้ผู้เรียนอยากค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออกอย่างเต็มที่ และนิสิตได้เรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติงานจริงตามลำดับ

ตารางที่ 5 สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ด้านการบริหาร โดยรวมและรายข้อ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
กิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยหรือคณะมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก	3.98	0.71	มาก
การบริหารงานบังคับบัญชามีความเป็นกันเอง	3.79	0.82	มาก
บุคลากรมีความเป็นกันเอง มีน้ำใจเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน	4.12	0.75	มาก
การปฏิบัติงานของคณะมีความสะดวกรวดเร็ว และมีความถูกต้อง	3.84	0.81	มาก
การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมขององค์กรตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	3.94	0.67	มาก
ผู้บริหารมีความน่าเชื่อถือ และมีความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน	4.14	0.69	มาก
รวม	3.97	0.74	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ด้านการบริหาร โดยรวม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความ

น่าเชื่อถือ และมีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานบุคลากรมีความเป็นกันเอง มีน้ำใจเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกันและกิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยหรือคณะมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 6 สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายข้อ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
นิสิตมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นกลุ่มระหว่างนิสิตกับนิสิต	4.22	0.67	มาก
นิสิตคอยช่วยเหลือการให้ข้อมูลเพื่อน	4.08	0.61	มาก
นิสิตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกลุ่มเพื่อน	4.27	0.62	มาก
นิสิตมีความผูกพันต่อรุ่นและเพื่อนในสถาบันเดียวกัน	4.19	0.66	มาก
นิสิตเปิดโอกาสในการเรียนรู้ให้ตนเองเสมอ	4.10	0.62	มาก
นิสิตช่วยสนับสนุนการเรียนการหาความรู้ร่วมกันกับเพื่อนอยู่เสมอ	4.15	0.63	มาก
นิสิตมีความรู้สึกอบอุ่นและสนุกสนานเมื่อได้รวมกลุ่มกันกับเพื่อน	4.27	0.67	มาก
รวม	4.18	0.64	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นิสิตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกลุ่มเพื่อน นิสิตมีความรู้สึกอบอุ่นและสนุกสนานเมื่อได้รวมกลุ่มกันกับเพื่อน และ นิสิตมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นกลุ่มระหว่าง นิสิตกับ นิสิตตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

ความคิดเห็นของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน และรายด้านของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่า ด้านอาคารและสถานที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานที่เล่นกีฬาส่วนด้านวิชาการมีคะแนนอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดได้แก่อาจารย์สนับสนุนให้ผู้เรียนอยากค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ด้านบริหารมีคะแนนอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดได้แก่ผู้บริหารมีความน่าเชื่อถือและมีความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน และด้านกลุ่มเพื่อนมีคะแนนอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดได้แก่นิสิตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกลุ่มเพื่อนสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nuangchalem & Dostál (2017) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของคณะศึกษา

ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามนั้นได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นสภาวะแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนและสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (นนทพัทธ์ โนนศรีเมืองและอำภาศรี พอค้า, 2558) สภาพแวดล้อมทางการเรียนทั้ง 4 ด้าน สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมทางวิชาการ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร และสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะแก่การเรียนรู้ จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีสิ่งชี้วัดถึงลักษณะสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนแล้วดำเนินกิจกรรมด้วยความเป็นกันเอง ให้เกียรติซึ่งกันและกัน สิ่งแวดล้อมเช่นนี้จะทำให้ทุกคนมีความสุข มีความมั่นใจและตระหนักในคุณค่าของตนเองการจัดสิ่งแวดล้อมทั้งด้านกายภาพวิชาการและการบริหารการจะต้องจัดการให้เอื้อซึ่งกันและกัน ซึ่งสถานศึกษาควรตระหนักและสร้างเสริมให้เกิดขึ้น (วัลลภา เทพหัสติน ฦ อยู่ธยา, 2533)

ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการของคณะศึกษาศาสตร์เพิ่มเติม เช่น บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และบุคคลภายนอกคณะ

เอกสารอ้างอิง

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความรู้ของผู้เรียน*. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- นนทพัทธ์ โนนศรีเมืองและ อำภาศรี พอค้า. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางการศึกษากับแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 5(1): 63-70.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

มารีสา ธรรมมะ. (2545). ความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขต
สารสนเทศสระแก้ว. งานนิพนธ์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วัลลภา เทพหัสติน ฌ อยุธยา. (2533). บุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุริทอง ศรีสะอาด. (2544). แนวทางการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไปสู่เกณฑ์มาตรฐาน
ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2544. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Nuangchalem, P. and Dostál, J. (2017). Perception of preservice science teachers
in the constructivist science learning environment. *Chemistry: Bulgarian Journal of Science
Education*, 26(3): 332-340.